

Slovak Telekom, a. s., Bajkalská 28, 817 62 Bratislava

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií
a poštových služieb
Odbor správy frekvenčného spektra
Továrenská 7
Bratislava

Naše číslo: 61960/2023 | Vaše číslo: -

Vybavuje: Rastislav Guľaša | 0903/899 178 | rastislav.gulasa@telekom.sk

21. septembra 2023 | **Pripomienky spoločnosti Slovak Telekom k návrhu výzvy na predloženie ponúk do výberového konania na vydanie individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz formou elektronickej aukcie**

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „úrad“) zverejnil dňa 21. 8. 2023 na verejnú konzultáciu návrh výzvy na predloženie ponúk do výberového konania na vydanie individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz formou elektronickej aukcie (ďalej len „Výzva“) podľa § 17 zákona č. 452/2021 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZEK“) a vyzval dotknuté osoby na predkladanie pripomienok.

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len ako „Telekom“) ako dotknutá osoba predkladá nasledujúce pripomienky. Pripomienky sú zoskupené tematicky; v prípadoch, kedy je to z hľadiska určitosti návrhu potrebné, Telekom uvádza aj plné navrhované znenie textu príslušnej časti Výzvy alebo jej Prílohy č. 4 – Aukčného poriadku (ďalej len „Aukčný poriadok“) so zvýraznením zmien.

1. Všeobecne k návrhu Výzvy ako celku

Telekom oceňuje výrazný pokrok pri príprave aukcie nielen v porovnaní s verejnou diskusiou k príprave výberových konaní na pridelenie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz, ktorá sa uskutočnila na základe výzvy úradu zo dňa 9. 12. 2022 (ďalej aj ako “verejná diskusia”), ale aj v porovnaní s Návrhom výzvy na predloženie ponúk do výberového konania na vydanie individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz formou elektronickej aukcie zo dňa 28. 6. 2023 (ďalej ako „Predchádzajúca výzva“).

Telekom oceňuje, že sa úrad stotožnil s viacerými pripomienkami vznesenými v procese konzultácií k Predchádzajúcej výzve, vrátane

- zlúčenia dražby blokov kategórie A a kategórie B v pásme 900 MHz,

- nezanedbateľného zníženia vyvolávacej ceny za bloky kategórie A, ako aj úpravy navýšenia ceny za blok kategórie A v jednotlivých aukčných kolách
- precizovania definície služieb, ktoré majú byť oprávnení záujemcovia schopní poskytovať prostredníctvom veľkoobchodných prístupov do verejnej mobilnej siete ako maloobchodných mobilných služieb
- vypustenia režimu referenčnej ponuky na poskytovanie MVNO prístupu a predĺženia lehoty na implementáciu prístupu,
- zvýšenia percenta pokrytia obyvateľstva Slovenskej republiky a počtu základňových staníc, ktoré musí záujemca o národný roaming dosiahnuť, ako aj
- zachovania zľavy z vyvolávacej ceny v prípade zabezpečenia funkcionality siete GSM/UMTS a to aj pri súčasnom znížení vyvolávacej ceny blokov kategórie A.

Najvýznamnejšie rezervy, ktoré sme vo Výzve identifikovali, sa vzťahujú k navrhovanému záväzku veľkoobchodného prístupu, ktorý v porovnaní s Predchádzajúcou výzvou rozsiahlejšie zmeny nezaznamenal. Istým prínosom nepochybne je spracovanie Odôvodnenia uloženia povinnosti veľkoobchodného prístupu. Je však potrebné povedať, že narušenie alebo obmedzenie hospodárskej súťaže na trhu mobilných služieb nie je na základe takto dodatočne a pomerne všeobecne spracovanej analýzy úradu ani dostatočne a ani presvedčivo vyargumentované a preukázané. Povinnosť veľkoobchodného prístupu v navrhovanej podobe naďalej predstavuje výraznú, dlhodobú, neodôvodnenú a neprimeranú záťaž mobilných operátorov podnikajúcich na Slovensku na úkor potrebných investícií do novej generácie mobilných sietí a súčasne bez hmatateľného prínosu pre súťaž prebiehajúcu pri poskytovaní mobilných elektronických komunikačných služieb.

Nič sa nemení ani na skutočnosti, že navrhovaná povinnosť by pôsobila retroaktívne, teda úplne v protiklade s doktrínou Európskej komisie (ďalej len „Komisia“) k Digitálnej transformácii spoločnosti¹ a podľa nášho názoru môže spôsobiť závažné zaostávanie Slovenska za vyspelými krajinami európskeho spoločenstva. Osobitne vo vzťahu k štandardu GSM, ktorý nespĺňa ani jeden z parametrov identifikovaných Komisiou v rámci Digital Compass 2030. Poukazujeme navyše aj na skutočnosť, že súkromnému sektoru by týmto boli uložené iné povinnosti ako v rozvinutých krajinách Európskeho spoločenstva, čo by prehĺbilo zaostávanie Slovenska v kľúčových rozvojových parametroch.

Vo viacerých oblastiach je ďalej potrebné presnejšie špecifikovať pravidlá výberového konania obsiahnuté v Aukčnom poriadku (Príloha 4 Výzvy). Na základe predloženého návrhu Výzvy nie je možné dostatočne dobre tieto pravidlá pochopiť a pripraviť sa na priebeh aukcie, a to najmä v týchto častiach:

- Plánovanie aukčných kôl. Oznámenie začiatku prvého aukčného kola len 4 dni vopred nepovažujeme za dostatočné a navrhujeme upraviť túto lehotu na minimálne 10 pracovných dní.

¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age_sk

Tento čas je potrebný pre zabezpečenie všetkých technických záležitostí, ako je napr. príprava aukčných miestností a príprava požadovaného technického vybavenia. Rovnako je nevyhnutné zohľadniť, že pri viacerých predpokladaných účastníkoch výberového konania ide o nadnárodné korporácie a osoby rozhodujúce o jednotlivých úkonoch účastníka sa zdržujú v zahraničí a rozsah ich zodpovednosti často zahŕňa mnohé krajiny Európy a sveta.

Ani z procesno-technického hľadiska nie je vhodné pracovať s pojmom "deň" bez toho, aby bolo jasne definované, že sa tým rozumie pracovný deň, a nie kalendárny deň. V bode 2.2.1, treťom odseku Aukčného poriadku je síce uvedené, že aukčné kolá budú plánované na pracovné dni; aj s touto špecifikáciou ale pretrváva pochybnosť, pre úspešný priebeh aukcie nepochybne nevhodná, či aj lehoty počítané v „dňoch“ sa počítajú v pracovných dňoch.

2. Úprava formátu výberového konania

Zhrnutie návrhu:

- A. Telekom navrhuje úpravu formátu aukcie tak, že bude zavedené obmedzenie zníženia dopytu uchádzača medzi jednotlivými kolami, a to o nižšiu z týchto dvoch hodnôt: (i) prebytok dopytu v predchádzajúcom aukčnom kole a (ii) polovica hodnoty celkového spektrálneho limitu v príslušnom frekvenčnom pásme.
- B. V prípade priradovacej fázy Telekom navrhuje explicitne vyjadriť, že napriek tomu, že pre obe pásma (900 MHz a 2100 MHz) bude jedno spoločné priradovacie kolo, tak ponuky budú zadávané zvlášť pre pásmo 900 MHz a zvlášť pre pásmo 2100 MHz.

Odôvodnenie:

Úrad navrhuje uskutočniť výberové konanie formou elektronickej aukcie vo formáte tzv. jednoduchého časového modelu SCA (Simple Clock Auction). V odbornej verejnosti je všeobecne známe, že formát SCA je najjednoduchším z bežne používaných aukčných formátov, pre svoju jednoduchosť vhodným nanajvyš pre nekomplikované aukcie. S touto jednoduchosťou je síce spojené viacero výhod, napríklad zabezpečenie rovnakej ceny spektra v príslušnej aukčnej kategórii pre všetkých účastníkov aukcie; je však zaťažený aj viacerými podstatnými nevýhodami, ktoré jeho praktickú využiteľnosť značne znižujú.

Jednou z nich je, že účastníci aukcie spravidla nie sú svojimi ponukami viazaní, čo otvára možnosť špekulatívneho zvýšenia cien pre ostatných účastníkov bez skutočného úmyslu spektrum kúpiť a následného stiahnutia celej svojej ponuky. Rovnako podstatným a nežiaducim následkom takéhoto závadového konania účastníka aukcie je vytvorenie možnosti, že spektrum alebo jeho časť nebude vydražené, pretože uchádzači môžu stiahnuť celý svoj dopyt v priebehu jediného kola vždy, teda aj vtedy, ak by to viedlo k prebytku na strane ponuky. Takéto nepriaznivé scenáre pôvodne navrhovaný formát časového hybridného modelu SMRA (SMRA Clock-Hybrid) vylučoval.

Ako navrhujeme nižšie, formát SCA je možné upraviť tak, aby bola možnosť uvedených negatívnych scenárov podstatne znížená, pričom navrhované úpravy formátu sú jednoduché a ľahko implementovateľné.

Spôsob, ako doceliť záväznosť ponuky pre uchádzača, je zavedenie obmedzenia na zníženie dopytu uchádzača medzi jednotlivými kolami. Konkrétne, ak v kole t je prebytok dopytu X , potom uchádzači nemôžu znížiť svoj dopyt o viac ako X , resp. o polovicu hodnoty celkového spektrálneho limitu v príslušnom frekvenčnom pásme. Dopyt je možné znížiť maximálne o nižšiu z týchto dvoch uvedených hodnôt. Napríklad, ak sú uchádzači v kole t informovaní, že prebytok dopytu je 1, potom v nasledujúcom kole môžu znížiť svoj dopyt len o 1 blok.

V pásme 900 MHz by toto pravidlo znamenalo, že ak je napríklad v prvom kole dopyt 8 (štyria uchádzači dopytujú 2 bloky), potom každý z uchádzačov v druhom kole musí podať ponuku aspoň na jeden blok. V prípade pásma 2100 MHz, keďže polovica hodnoty celkového spektrálneho limitu je 2, v kolách v ktorých je celkový dopyt 14 a viac, uchádzač nebude môcť znížiť svoj dopyt o viac ako 2 bloky. V prípade celkového dopytu vo výške 13 blokov bude môcť uchádzač znížiť svoj dopyt najviac o jeden blok.

Zavedenie tohto pravidla má konkrétne takú výhodu, že predkladanie ponúk s cieľom zvýšiť ceny pre konkurentov bez úmyslu skutočne získať frekvenčné spektrum sa stáva pre uchádzača oveľa rizikovejším, a tým *a priori* od takéhoto konania odrádza.

V prípade pásma 900 MHz, ak aukcia začne so štyrmi uchádzačmi, pričom každý dopytuje 2 bloky, každý uchádzač získa minimálne jeden blok. To znamená, že pokiaľ by uchádzač chcel zvýšiť cenu svojim konkurentom, nevyhnutne by zvýšil cenu aj pre seba.

V prípade pásma 2100 MHz by po zavedení navrhovaného pravidla bolo správanie sledujúce zvyšovanie cien taktiež rizikovejšie.

Implementácia navrhovaného pravidla zabezpečí, že v prípade štyroch uchádzačov, pokiaľ by jeden alebo viacerí, ktorí pôvodne dopytovali 4 bloky, znížili svoj dopyt na 3 bloky, bude každý z uchádzačov nútený kúpiť minimálne jeden blok. V prípade ďalšieho predkladania ponúk tak každý uchádzač zvyšuje cenu aj sám pre seba.

Výhodou zavedenia tohto pravidla je aj to, že ak je v prvom kole aukcie nadmerný dopyt, aukcia sa skončí predajom všetkých dražených blokov vždy vtedy, ak v poslednom kole zníži dopyt iba jeden z uchádzačov. Len v prípade, ak by dopyt znížilo viacero uchádzačov súčasne, môže aukcia skončiť s nadmernou ponukou, teda s určitým množstvom nepredaného spektra.

Navrhovaná úprava teda sleduje naplnenie legitímneho cieľ úradu vydražiť všetky ponúkané bloky a rovnako legitímneho cieľa účastníkov znížiť riziko správania sledujúceho špekulatívne a závadové zvýšenie cien.

Pre vylúčenie pochybností a prípadných budúcich sporov je podľa nášho názoru vhodné v Aukčnom poriadku výslovne informovať účastníkov, že v dôsledku zavedenia tohto pravidla sa môžu dostať do situácie, že pre obmedzenia zníženia dopytu podobne ako v iných aukciách frekvenčného spektra realizovaných v minulosti (i) nemusí byť možné zníženie dopytu na nulu v priebehu jedného kola a v konečnom dôsledku (ii) môžu nadobudnúť viac blokov a (iii) zaplatiť za ne vyššiu sumu, ako pôvodne (pred začatím aukčného kola, v ktorom začali so znižovaním dopytu) počítali.

Návrh zmeny znenia Výzvy:

V časti 2.2.3, str. 10 Aukčného poriadku:

„[...]

V každom kole môžu účastníci predložiť ponuky jedine prostredníctvom EAS. Na predloženie ponuky musí účastník elektronickej aukcie v EAS uviesť počet abstraktných aukčných blokov, pre ktoré chce predložiť ponuku za definovanú cenu v aukčnom kole. Počnúc druhým aukčným kolom úrad na začiatku aukčného kola účastníkom oznámi prostredníctvom EAS aktuálny rozdiel medzi počtom abstraktných aukčných blokov, na ktoré je možné predložiť ponuku a počtom abstraktných aukčných blokov, na ktoré eviduje ponuku z predchádzajúceho aukčného kola (ďalej len „prebytok ponuky“). Ak chce účastník predložiť ponuku na nižší počet abstraktných aukčných blokov, ako obsahovala jeho ponuka v predchádzajúcom aukčnom kole, tak rozdiel nesmie byť väčší ako (i) prebytok dopytu v predchádzajúcom aukčnom kole a (ii) polovica hodnoty spektrálneho limitu definovaného v bode 1.2 pre príslušné frekvenčné pásmo, podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je nižšia. Aplikáciou tohto pravidla teda môže nastať situácia, že účastník bude povinný predložiť ponuku na iný počet blokov, než v priebehu aukčného kola mal v úmysle predložiť, a bude takou ponukou aj viazaný. EAS pri predložení ponuky vypočíta celkovú sumu v závislosti od počtu blokov v ponuke. Ponuky budú akceptované, iba ak spĺňajú aukčné pravidlá a sú v súlade so spektrálnym aukčným limitom definovaným v bode 1.23 a peňažnou zábezpekou, vid' Výzva, bod 7.1.1.

V každom aukčnom kole môže účastník aukcie podať maximálne jednu ponuku, ktorá je záväzná a ktorú nie je možné vziať späť. Za záväznú ponuku sa považuje aj prázdna ponuka.

[...]“

V časti 2.2.9, str. 12-13 Aukčného poriadku:

„[...]

a, od druhého kola, aj o:

- celkovom dopyte všetkých účastníkov aukcie v predchádzajúcom aukčnom kole, vyjadrený ako súčet počtu abstraktných blokov z ponúk všetkých uchádzačov,
- predloženej ponuke daného účastníka,

· aktuálny rozdiel medzi počtom abstraktných aukčných blokov, na ktoré je možné predložiť ponuku a počtom abstraktných aukčných blokov, na ktoré úrad eviduje ponuku z predchádzajúceho aukčného kola (bod 2.2.3 vyššie)

[...]“

3. Vyvolávacie ceny aukčných blokov v pásme 900 MHz a navyšovanie cien v aukčných kolách v pásme 900 MHz a 2100 MHz

Zhrnutie návrhu:

- A. Telekom navrhuje zníženie vyvolávacej ceny bloku kategórie A na 10 miliónov €.
- B. Mieru zvýšenia ceny bloku v jednotlivých aukčných kolách Telekom navrhuje umožniť v rozpätí 2-5% z vyvolávacej ceny pre pásmo 900 MHz a na € 100 tis. pre pásmo 2100 MHz.
- C. Súčasne navrhujeme, aby sa v prípade blokov kategórie A aukcia začínala s mierou zvýšenia 2%, aby sa percentuálne určené zvýšenie ceny bloku menilo najviac raz denne a aby ho úrad oznamoval účastníkom aukcie na záver predchádzajúceho aukčného dňa.

Odôvodnenie:

Telekom víta čiastočné zníženie vyvolávacej ceny blokov kategórie A, ako aj redukciu navyšovania ceny medzi jednotlivými aukčnými kolami. Zníženie v porovnaní s predchádzajúcou výzvou však nepredstavuje zásadnú zmenu – v prípade vyvolávacej ceny ide o zníženie o 12,5%, v prípade miery navyšovania ide o pokles o necelé tri percentuálne body na aktuálne navrhovaných 7,14% vyvolávacej ceny.

Z medzinárodného porovnania však vyplýva, že úradom navrhované vyvolávacie ceny v pásme 900 MHz aj po uvedenom znížení stále významne prevyšujú či už vyvolávacie alebo aj výsledné ceny za porovnateľné spektrum v zahraničí. Z tohto dôvodu navrhujeme znížiť vyvolávacie ceny na úroveň medzinárodných benchmarkov, čo by v tomto prípade znamenalo zníženie vyvolávacej ceny za jeden blok kategórie A na 10 miliónov €.

Úrad navrhuje navýšenie ceny v jednotlivých aukčných kolách o € 1 mil. (7,14% z vyvolávacej ceny) v prípade pásma 900 MHz a 250 000,- € v prípade pásma 2100 MHz. Uvedené navýšenie považujeme za neflexibilné a neprímerane vysoké, a to z nasledujúcich dôvodov:

- a. K navýšeniu cien dochádza v situácii, ak dopyt prevyšuje ponuku. Navýšenie ceny má zabezpečiť zníženie dopytu až po úroveň, kedy sa dopyt s ponukou vyrovná. Ak ale účastníci aukcie očakávajú takéto výrazné navýšenie ceny v prípade previsu ponuky, tak to značne obmedzuje ich stratégiu predkladania ponúk a stávajú sa pri predkladaní ponúk zjavne konzervatívnejšími. To, okrem iného, môže viesť k suboptimálnym výsledkom aukcie z pohľadu vydraženej sumy (napr. ak by

očakávaný nárast ceny o nižší prírastok zabezpečil vyšší dopyt, ale nárast ceny o vyšší prírastok už nie).

- b. Zároveň je to podľa nášho názoru v rozpore s povinnosťou úradu podporovať efektívne investície a inovácie. Aj dostupné európske benchmarky potvrdzujú, že zvyšovanie ceny v priebehu jediného aukčného kola o 7% by bolo značne neobvyklé a naopak, obvyklé úrovne zvýšenia sú 2-3% z vyvolávacej ceny.

Ako ukázali predchádzajúce výberové konania, aj postupným/nižším zvyšovaním sa dá dosiahnuť výrazné celkové zvýšenie konečnej ceny, pričom sa presnejšie zohľadňuje hodnota spektra pre jednotlivých účastníkov aukcie. Navrhujeme preto umožniť rozptyl zvýšenia cien v intervale 2-5% v prípade kategórií A a 100.000,- € v prípade kategórie C.

Súčasne oceňujeme snahu úradu zabezpečiť predvídateľnosť možného zvýšenia ceny v priebehu aukčného dňa, čo je pre zabezpečenie logistiky schvaľovania ponúk účastníka skutočne významný prvok, osobitne v prípade väčších korporácií. Na dosiahnutie tohto účelu ale prichádzame s alternatívnym návrhom zmeny percentuálnej sadzby zvýšenia najviac jedenkrát denne, ktorým súčasne zachováme aj flexibilitu úradu pri zvyšovaní ceny v navrhovanom rozpätí 2-5%.

Návrh zmeny znenia Výzvy:

V časti 2.2.2, str. 9 Aukčného poriadku:

„[...]

Aktuálne ceny v elektronickej aukcii vyhlasuje Úrad. V nasledujúcich kolách sa cena zvýši, ak dopyt prevyšuje ponuku. To znamená, že v priebehu elektronickej aukcie nemôžu ceny klesať.

Navyšovanie cien v aukčných kolách:

1. Aukčná fáza 900 MHz

V aukčnej fáze pre frekvenčné pásmo 900 MHz budú ceny v jednotlivých aukčných kolách navyšované o 1 000 000 € 2 – 5% z vyvolávacej ceny. Mieru navýšenia ceny určí Úrad podľa vlastného uváženia a táto sa vzťahuje na všetky aukčné kolá jedného aukčného dňa rovnako. Ceny sa zaokrúhľia na celé tisíce smerom nahor. Takto určenú mieru navýšenia Úrad oznámi účastníkom prostredníctvom EAS po ukončení posledného aukčného kola predchádzajúceho aukčného dňa (spolu s oznámením stanoveného dátumu a času prvého aukčného kola podľa časti 2.2.2 Aukčného poriadku).

[...]”

4. Odôvodnenie uloženia povinnosti veľkoobchodného prístupu

Spolu s Výzvou úrad zverejnil aj dokument Posúdenie konkurenčnej, technickej a hospodárskej situácie na mobilnom telekomunikačnom trhu Slovenskej republiky, ktorý sumarizuje posúdenie úradu týkajúce sa konkurenčnej, technickej a hospodárskej situácie na mobilnom telekomunikačnom trhu v Slovenskej republike. V kontexte predchádzajúcej konzultácie k návrhu podmienok výberového konania na pridelenie frekvencií v pásme 900 a 2100 MHz a tam vznesených pripomienok k otázke uloženia povinností na veľkoobchodnom mobilnom trhu, Telekom jednoznačne víta, že úrad pristúpil k vyhodnoteniu a zhrnutiu záverov o aktuálnom stave na trhu mobilných služieb. Bez zhodnotenia stavu hospodárskej súťaže totiž nemožno pristúpiť k ukladaniu povinností súťažiteľom na akomkoľvek relevantnom trhu.

Z obsahu posúdenia a v kontexte pripravovaného výberového konania však analýza úradu pôsobí tak, akoby sa úrad dokumentom snažil o odôvodnenie

- určitého nastavenia spektrálnych limitov, a to tak, aby sa aj štvrtý sieťový operátor bez nutnosti súťaženia dostal k určitému minimálnemu rozsahu frekvencií v pásme pod 1 GHz a
- uloženia povinnosti veľkoobchodného MVNO prístupu,

bez toho, aby na to boli dané dostatočné a presvedčivé dôvody vyplývajúce z prípadne identifikovanej nevhodnej štruktúry trhu a rovnako prípadne identifikovaného nepriaznivého stavu hospodárskej súťaže na trhu. Také okolnosti totiž nie sú v dokumente úradu popísané a nie sú v ňom obsiahnuté ani fakty, z ktorých by ich bolo možné vyvodiť. Preto ho nie je možné považovať za dostatočné zdôvodnenie a podklad pre uloženie takej invazívnej povinnosti, akou veľkoobchodný prístup MVNO nepochybne je. Dokument, navyše, obsahuje aj viaceré formálne a obsahové nezrovnalosti, najmä tieto.

V prvom rade, úrad uvádza údaje zo zdrojov, ktoré takýmito údajmi nedisponujú. Ako príklad je možné uviesť tabuľku č. 1 – Podiel maloobchodných mobilných služieb na trhu (podľa tržieb), pri ktorej úrad ako zdroj uvádza FinStat. Podľa našich vedomostí však nie je možné vyčleniť z údajov dostupných v databáze FinStat len tržby za časť služieb, teda vyčleniť len tržby týkajúce sa maloobchodných mobilných služieb. Z spomínaných tržieb však následne vychádzajú aj informácie ohľadom ARPU v tabuľke č. 4, ktorých spoľahlivosť nevyhnutne musí týmto nedostatkom trpieť. Aj takýto bazálny formálny nedostatok ilustruje celkovú kvalitu dokumentu.

Taktiež chceme upozorniť, že interpretácia dát je metodicky nesprávna a pôsobí účelovo. Napríklad, úrad v tabuľke č. 3 ilustruje priemerné ceny za hlas (1000 minút) a dáta (1GB) v EUR bez DPH vo verejných mobilných telefónnych sieťach od roku 2014. Úrad pritom argumentuje, že keďže v tomto období ceny klesali a v roku 2015 vstúpil na trh SWAN, tak pokles cien je dôsledkom konkurencie zvýšenej vstupom SWANu. Úrad však vôbec neukazuje vývoj cien pred vstupom SWANu na trh a ani neporovnáva pokles cien s inými trhmi, osobitne s trhmi členských štátov Európskej únie a regiónu Strednej a východnej Európy všeobecne, resp. krajín V4 osobitne. Na základe dát od roku 2014 nie je možné tvrdiť, že pokles cien bol spôsobený vstupom SWANu na trh v roku 2015 bez toho, aby bol analyzovaný aj vývoj cien pred jeho

vstupom a tento vývoj bol porovnaný s inými trhmi s analogickými rámcovými podmienkami. Tento príklad ilustruje účelovosť argumentácie a práce s dátami zo strany úradu.

V druhom rade, úrad na viacerých miestach naznačuje potenciálnu tacitnú kolúziu medzi MNO hráčmi na trhu. Tá sa má týkať ich neochoty dobrovoľne poskytnúť MVNO prístup, pričom úrad údajne eviduje snahy istého žiadateľa o tento prístup, ktoré neboli doposiaľ naplnené. I keď to úrad neuvádza, pod týmto subjektom má zrejme na mysli spoločnosť Uniphone, s.r.o. a prípadne ďalšie spoločnosti s ňou majetkovo alebo personálne prepojené, pretože tieto spoločnosti v minulosti možnosti prevádzkovania MVNO verejne komentovali ako problematické. Vzhľadom na to, že ide o subjekt, u ktorého status spoľahlivého a dôveryhodného obchodného partnera je pomerne ľahko spochybniteľný, nie je možné neposkytnutie veľkoobchodného prístupu práve tomuto subjektu v žiadnom prípade považovať za dôkaz existencie tacitnej kolúzie.

Právne naopak, v minulosti bol MVNO prístup ponúknutý Slovenskej pošte a aktuálne je verejne ohlásená dohoda medzi podnikmi SWAN, a.s. a UPC BROADBAND SLOVAKIA, s.r.o., ktorá je tiež prezentovaná ako MVNO prístup. Na trhu navyše dlhodobo pôsobí ako branded reseller Tesco mobile, pričom takáto forma veľkoobchodnej spolupráce je tiež jednou z foriem MVNO a Tesco Mobile disponuje aj cenovou autonómiou, ako uvádza sám úrad.

Úradom predostretý koncept tacitnej kolúzie spochybňuje aj aktivita na veľkoobchodnom trhu. Hoci nejde priamo o MVNO prístup, na trhu prístupu a originácie došlo ku komerčnej súťaži o významného klienta a následnému prechodu odoberania komerčne dohodnutého národného roamingu spoločnosťou SWAN, a.s. od Telekomu k Orange Slovensko, a.s.

Vo výsledku je teda stav na veľkoobchodnom mobilnom trhu na Slovensku pomerne pestrý a asymetrický: Telekom a jeho MVNO ponuka pre Slovenskú poštu, Orange Slovensko a jeho komerčne dohodnutý národný roaming pre SWAN, O2 ponuka pre Tesco mobile a najnovšie aj SWAN ponuka pre UPC.

To, že na Slovensku existuje nižší kredibilný a seriózny záujem o MVNO prístup je z nášho pohľadu spôsobené aj počtom MNO vzhľadom k veľkosti trhu. Slovensko je totiž najmenšou európskou krajinou so štyrmi MNO hráčmi.

Z týchto dôvodov teda posúdenie úradu nemôže predstavovať a nepredstavuje dostatočný podklad pre odôvodnenie uloženia povinnosti veľkoobchodného prístupu.

5. Závazok veľkoobchodnej ponuky

Zhrnutie návrhu:

- A. Telekom navrhuje úplne vypustiť záväzok veľkoobchodnej ponuky MVNO prístupu, pretože *de facto* uloženie povinnosti MVNO prístupu nie je odôvodnené a jej rozsah je neprimeraný. Ak úrad

napriek týmto skutočnostiam podmieni účasť v aukcii prijatím záväzku MVNO prístupu, Telekom navrhuje úpravu znenia záväzku podľa bodov nižšie.

- B. Telekom navrhuje úpravu rozsahu záväzku veľkoobchodnej ponuky MVNO prístupu tak, aby tento prístup umožnil záujemcovi poskytovať na maloobchodnom trhu prinajmenšom jeden tarifný plán obsahujúci dátové služby, hlasové služby a SMS.
- C. Veľkoobchodná cena tarifného plánu by mala byť stanovená metódou retail mínus, pričom rozdiel medzi veľkoobchodnou cenou a maloobchodnou cenou zodpovedajúceho tarifného plánu musí byť minimálne vo výške 15 % až 25 %, v závislosti od rozsahu záujemcom odoberaných veľkoobchodných služieb. Cena prístupu bude pravidelne zmluvnými stranami prepočítavaná aspoň raz za 24 mesiacov. Náklady na zriadenie prístupu budú účtované vo výške skutočne vynaložených nákladov.
- D. Zabezpečenie rozsahu, kvality a geografického pokrytia pre veľkoobchodný prístup by sa malo porovnávať iba s rozsahom, kvalitou a geografickým pokrytím územia tých maloobchodných služieb poskytovaných držiteľom, ktoré realizuje prostredníctvom sietí využívajúcich frekvencie z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz, ale len v rozsahu využitia uvedených frekvencií na poskytovanie vlastných maloobchodných služieb.
- E. Záväzok veľkoobchodnej ponuky by sa nemal vzťahovať na prípad, ak záujemcovi vznikol nárok na ponuku národného roamingu, ani na prípad, ak záujemca využíva veľkoobchodný prístup v sieti iného poskytovateľa, ibaže prejaví záujem o veľkoobchodnú ponuku na obdobie po skončení využívania prístupu v sieti iného podniku.
- F. Mechanizmus spolupráce vedúci k poskytnutiu prístupu navrhujeme spresniť tak, že bude prebiehať v logike: výzva na rokovanie – uzavretie NDA – rokovanie – špecifikácia obsahu úplnej žiadosti o ponuku a návrh zmluvy – predloženie ponuky a úplného návrhu zmluvy na základe úplnej žiadosti záujemcu – prijatie alebo neprijatie návrhu zmluvy.
- G. MVNO prístup poskytnutý na základe záväzku nesmie podnik využívajúci prístup využívať na poskytovanie veľkoobchodných služieb.
- H. Ako jedna z podmienok bežných pre uzatváranie komerčnej zmluvy o prístupe by malo byť výslovne uvedené Compendium MNP.
- I. Poskytovanie veľkoobchodného prístupu by malo byť možné ukončiť, ak podnik využívajúci prístup nedosahuje na trhu maloobchodných mobilných služieb podiel aspoň 0,5% (meraný podľa počtu prístupov za obdobie dvoch rokov).

Odôvodnenie:

Telekom už vyššie uviedol, že na uloženie povinnosti veľkoobchodnej ponuky neexistujú dôvody, ktoré by spočívali v nevhodnej štruktúre trhu a nepriaznivom stave hospodárskej súťaže na mobilnom trhu. Také dôvody a okolnosti nie sú popísané ani v posúdení úradu, ktoré sme rozoberali vyššie a nie sú ani skutočne dané.

Rozsah povinnosti je však navyše koncipovaný veľmi široko a jej plnenie bude prinášať nezanedbateľné náklady a bude zaťažujúce. Porovnanie nákladov a výhod pre trh a súťaž však nie je možné, a to pre absenciu zdôvodnenia pridanej hodnoty pre trh.

Takýto stav nie je len regulačne neprípustný, ale aj nezákonný a v prípade jeho pokračovania si Telekom vyhradzuje akékoľvek prípustné právne kroky na dosiahnutie nápravy, a to aj v prípade, ak by bol okolnosťami prinútený v rámci výberového konania záväzok veľkoobchodnej ponuky akceptovať. Prijatie záväzku totiž nemožno hodnotiť ako dobrovoľné, ak je jeho prijatie organizačno-technicky nevyhnutné na účasť v aukcii.

Navrhovaná povinnosť MVNO prístupu bude v praxi znamenať, že podnik bude musieť vyhovieť akokoľvek štruktúrovanej požiadavke na prístup z hľadiska úrovne prístupu (rozsah zariadení, ktorými záujemca disponuje) a každému zo žiadateľov, čo otvára priestor aj pre neštandardné a hybridné riešenia a obchodné modely, ktoré úradu a ani účastníkom aukcie dokonca dnes nemusia byť ani známe. Berúc do úvahy, že oprávneným žiadateľom bude ktorýkoľvek podnik, záťaž vyplývajúca z možných paralelných, ale rozdielných požiadaviek viacerých podnikov bude výrazná a zjavne nezodpovedá diskutabilnej a predovšetkým nepreukázanej pridanej hodnote pre súťaž na relevantnom trhu, ak teda vôbec nejaká pridaná hodnota existuje. Jedinou pridanou hodnotou môže byť vnímané vyhovenie tým subjektom na trhu, ktoré v minulosti možnosti poskytovania služieb ako MVNO verejne komentovali ako nedostatočné. Telekom však poukazuje na to, že úrad ako národný regulátor nie je oprávnený chrániť jednotlivých súťažiteľov na trhu, ale hospodársku súťaž na trhu. Jej narušenie alebo obmedzenie pritom nebolo ani dostatočne a ani presvedčivo vyargumentované a preukázané.

Naopak, máme za to, že slovenský trh mobilných služieb je dobre saturovaný. Z porovnania štruktúry trhu, DESI indexu a cenovej úrovne mobilných služieb na Slovensku vyplýva, že situácia na trhu si v žiadnom prípade nevyžaduje tak široko koncipovanú povinnosť veľkoobchodného MVNO prístupu.

Slovensko je totiž druhý najmenší mobilný trh EÚ so štyrmi sieťovými podnikmi, poskytujúcimi dostatočne štruktúrované a kvalitné služby za priaznivé ceny. Ani niektorými subjektmi skôr namietaná absencia Full-MVNO podniku na slovenskom trhu už nie je medzichasom skutočnosťou. Podľa verejne dostupných informácií totiž spoločnosť UPC Slovakia v blízkej dobe spustí práve Full-MVNO ponuku. Na trhu tiež dlhodobo funguje spoločnosť Tesco Mobile, ktorá si napriek spolupráci so sieťovým operátorom zachováva autonómiu a môže byť oprávnené považovaná za príklad dlhodobo úspešnej veľkoobchodnej spolupráce. Vo vzťahu k ďalším podrobnostiam MVNO prístupu odkazujeme na náš príspevok do verejnej diskusie predchádzajúcej verejným konzultáciám, v ktorom sme sa situácii na slovenskom trhu mobilných

elektronických služieb venovali detailne, a to aj s využitím externého konzultanta, renomovanej poradenskej spoločnosti.

Vstup veľkého počtu subjektov s malým, skôr však zanedbateľným, trhovým podielom nijako k rozvoju súťaže neprispieje a vstup významných hráčov je zabezpečený komerčnou cestou, ako uvádzame vyššie.

Uvedené fakty je možno podporiť aj argumentáciou, že samotná Európska komisia pri posudzovaní vplyvov spájania súťažiteľov na trhu odmieta zohľadniť vplyv MVNOs na súťaž na trhu a vplyv MVNO hráčov na trhu tak zjavne bagatelizuje. Robí tak dokonca aj na trhoch, kde majú MVNO v porovnaní s inými krajinami EÚ dlhodobu relatívne silné postavenie. Napríklad pri holandskom spájaní operátorov Tele2 a T-Mobile mali MVNO operátori kombinovaný trhovú podiel meraný na počty SIM kariet vo výške 10-20% a trhovú podiel na výnosoch v pre-paid segmente dokonca viac ako 60% trhu. Komisia v rozhodnutí aj v takomto prípade uviedla, že „MVNO nie sú schopní zmysluplne obmedziť konkurenčné správanie MNO na trhu maloobchodných mobilných telekomunikačných služieb“².

Na tom nič nemení ako skutočnosť, že úrad si vo Výzve vyhradil právo vypustiť alebo upraviť znenie záväzku v prípade podstatnej zmeny skutočností na trhu.

Ak by mala povinnosť veľkoobchodnej ponuky MVNO prístup napriek vyššie uvedenému existovať, musela by byť výrazne menej zaťažujúca.

Každý z mnohých modelov MVNO prístupu si vyžaduje individuálne riešenie, vrátane cenotvorby. Zúženie rozsahu je možné zabezpečiť tým, že prístup bude umožnený na základe veľkoobchodných tarifných plánov, ktoré záujemcovi umožnia zostaviť konkurencieschopnú maloobchodnú ponuku, obsahujúcu dátové služby, hlasové služby a SMS. Súťažnosť maloobchodnej ponuky a zároveň pokrytie vlastných nákladov a primeraného zisku veľkoobchodného partnera umožní primeranú maržu, ktorú bude musieť poskytovateľ prístupu umožniť. Vzhľadom na mimoriadne dlhé obdobie platnosti povinnosti, počas ktorého sa bude nepochybne situácia na trhu meniť, by mal súčasne existovať aj mechanizmus úpravy cien. Nami navrhované časové obdobie pre revíziu cien zmluvnými stranami vychádza z priemerného trvania maloobchodnej zmluvy; to je dané reguláciou, ktorá umožňuje viazanosť maloobchodného zákazníka najviac na 24 mesiacov. Prepočet metódou retail mínus (navrhovaný nižšie) predstavuje omnoho silnejšiu a praktickejšiu zábezpeku férovej a nediskriminačnej ponuky.

Súhlasíme s princípom nediskriminácie a zabezpečenia rovnakej kvality a pokrytia pre veľkoobchodné služby prístupu tak, ako ich podnik poskytujúci prístup sám ponúka vo svojich maloobchodných službách. Avšak je potrebné brať do úvahy, že povinnosť sa ukladá v aukcii na frekvencie 900 a 2100 MHz, pričom podniky prevádzkujú svoje siete aj v iných frekvenčných pásmach, a teda aj svoje maloobchodné služby poskytujú aj prostredníctvom sietí prevádzkovaných v iných pásmach. Tie boli vydražené bez akýchkoľvek povinností veľkoobchodného prístupu tohto typu, a preto sa zavedením nediskriminácie a porovnateľnosti s vlastnými maloobchodnými službami na iné frekvenčné pásma rozsah týchto povinností rozširovať nesmie. Predstavovalo by to dodatočný zásah do skôr stanovených podmienok prídeltu a aj dodatočnú

² Rozhodnutie Komisie vo veci M.8792 - T-Mobile NL/Tele2 NL z 27. 11. 2018, ods. 589

a nepredvídanú zmenu v ekonomike rozhodnutia spektrum vydražiť. Preto je potrebné nediskrimináciu a zabezpečenie rovnakej kvality vyžadovať – a teda u maloobchodných služieb porovnávať – iba tie parametre (rozsah, kvalita a geografické pokrytie územia a obyvateľstva), ktoré zodpovedajú využitiu frekvenčných pásiem 900MHz a 2100MHz pri poskytovaní týchto služieb, a nie parametre maloobchodnej služby dosahované sieťou s využitím frekvencií z iných frekvenčných pásiem.

Na zabránenie obťažujúcich a špekulatívnych žiadostí by malo byť možné v tom istom čase využívať len jeden MVNO prístup, v jednej sieti, a súčasne nevyužívať a ani nežiadať o prístup formou národného roamingu.

Vzhľadom na skúsenosti z minulosti, keď niektoré podniky neboli ochotné akceptovať trhové štandardy pri poskytovaní mobilných služieb, považujeme za potrebné výslovne uviesť Compendium MNP ako jednu z podmienok bežných pre uzatváranie komerčnej zmluvy o prístupe.

Navrhovaný mechanizmus spolupráce vedúci k poskytnutiu prístupu navrhujeme upraviť tak, aby viac zodpovedal štandardom rokovaní o poskytnutí obdobných veľkoobchodných služieb. Teda na výzvu záujemcu začať rokovanie o poskytnutí prístupu, ktoré začne vyjasnením základných požiadaviek a očakávaní na požadovaný prístup. Po uzavretí dohody o ochrane dôverných informácií (NDA) bude záujemca podrobne špecifikovať úroveň, rozsah a ďalšie parametre prístupu a na základe toho budú rokovania ďalej pokračovať až k ustáleniu predmetu a rozsahu budúcej služby. Ak na základe rokovaní bude mať záujemca záujem o predrokované riešenie, poskytovateľ mu oznámi rozsah informácií a údajov potrebných na vypracovanie ponuky a úplného návrhu zmluvy. Po podaní kompletnej žiadosti záujemcu, ktorá tieto údaje a informácie obsahuje, poskytovateľ vypracuje a predloží ponuku a úplný návrh zmluvy, ktorý záujemca môže prijať a začať prístup využívať, alebo môže otvoriť nové rokovania o inom druhu alebo podmienkach prístupu.

Mechanizmus spolupráce vedúci k poskytnutiu prístupu navrhujeme spresniť tak, že bude prebiehať v logike: výzva na rokovanie – uzavretie NDA – rokovanie – špecifikácia obsahu úplnej žiadosti o ponuku a návrh zmluvy – predloženie ponuky a úplného návrhu zmluvy na základe úplnej žiadosti záujemcu – prijatie alebo neprijatie návrhu zmluvy.

Ak trhový podiel MVNO partnera je zanedbateľný a teda pre súťaž nemôže mať žiaden prínos, v záujme primeranosti regulačnej záťaže je vhodné regulovaný MVNO prístup nastaviť tak, aby existovala možnosť ukončiť poskytovanie prístupu v prípade mizivého trhového podielu veľkoobchodného partnera.

Návrh zmeny znenia Výzvy:

Návrh úprav znenia záväzku veľkoobchodnej ponuky prikladáme ako Prílohu č. 1.

6. Závazok národného roamingu

Zhrnutie návrhu:

- A. Telekom navrhuje doplniť kritériá pre vyhodnotenie oprávneného záujemcu o národný roaming tak, aby vylučovali záujemcov, ktorí už využívajú iný druh veľkoobchodného prístupu alebo disponujú dohodou o národnom roamingu s iným poskytovateľom, alebo ktorí majú u poskytovateľa národného roamingu neuhradené záväzky. Súbežné využívanie národného roamingu resp. iného veľkoobchodného prístupu do siete iného podniku by malo byť dôvodom na prerušenie poskytovania služby národného roamingu.
- B. Zabezpečenie rozsahu, kvality a geografického pokrytia pre veľkoobchodný prístup by sa malo porovnávať iba s rozsahom, kvalitou a geografickým pokrytím územia tých maloobchodných služieb poskytovaných držiteľom, ktoré realizuje prostredníctvom sietí využívajúcich frekvencie z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz, ale len v rozsahu využitia uvedených frekvencií na poskytovanie vlastných maloobchodných služieb.
- C. Veľkoobchodné jednotkové ceny by mali byť určené metódou retail minus. Pre oprávneného záujemcu, ktorý nie je na slovenskom trhu etablovaný, by to mala byť metóda LRAIC.

Odôvodnenie:

Obdobne, ako pri povinnosti veľkoobchodnej ponuky, ani v prípade povinnosti národného roamingu nie je jasne a presvedčivo vyargumentovaná odôvodnenosť uloženia povinnosti.

Úrad vo Výzve uvádza, že povinnosť národného roamingu môžu členské štáty za účelom podpory hospodárskej súťaže uložiť v rámci stanovenia podmienok využívania frekvenčného pásma. Citované rozhodnutie 243/2012/EÚ síce o tejto možnosti hovorí, avšak je potrebné brať do úvahy značný časový odstup od jeho prijatia a neskoršie zmeny európskeho regulačného rámca, ktoré už túto možnosť značne obmedzujú. V prvom rade pochádza predmetné rozhodnutie RSPP z obdobia pred prijatím Európskeho kódexu elektronických komunikácií. Posun po prijatí kódexu nastal práve v obmedzovaní možnosti regulačných orgánov ukladať povinnosť národného roamingu, a to v prospech roamingu lokálneho. Na tom nič nemení ani ust. § 49 ods. 1 písm. b) ZEK, pretože takáto úprava ZEK ako transpozičného predpisu ide nad rámec ustanovení a cieľov Kódexu, ako aj názoru Komisie.

V predmetnej súvislosti poukazujeme najmä na stanovisko Európskej komisie (DG Connect) zo dňa 2. 9. 2022 k výkladu niektorých povinností prístupu, podľa ktorého povinnosti ukladané v rámci pridelov frekvenčného spektra musia byť obmedzené iba na ukladanie lokálneho roamingového prístupu, aj to iba v prípade neprekonateľných ekonomických alebo fyzických prekážok.

Návrh výzvy však nekonštatuje naplnenie žiadnej z týchto okolností, pričom uloženie regionálneho (a o to viac národného) roamingu by dokonca bolo vylúčené aj v prípade ich naplnenia. Ten istý záver Európskej komisie sa vzťahuje aj na záväzok veľkoobchodnej ponuky.

Navyše, podľa názoru Telekomu nepostačuje aby oprávnený záujemca o národný roaming bol definovaný iba ako (ktorýkoľvek) subjekt, ktorý disponuje konkrétnym typom spektra v určenom rozsahu. Vzhľadom na povahu tohto výberového konania, ktoré obsahuje aj záväzok veľkoobchodnej ponuky, je potrebné riešiť aj prípadný súbeh využívania prístupu formou národného roamingu s iným typom prístupu, napríklad na základe uvedenej veľkoobchodnej ponuky. Tieto typy prístupov nie je regulačne prípustné kombinovať, keďže oba majú ten istý účel – umožniť účasť v súťaži na maloobchodnom trhu. Navyše by to neúnosne zaťažovalo ostatné subjekty na trhu, a to bez zjavnej pridanej hodnoty pre súťaž. Z rovnakého dôvodu navrhujeme aj možnosť ukončenia už poskytovanej služby národného roamingu, ak záujemca o národný roaming využíva národný roaming, resp. obdobný veľkoobchodný prístup k sieti iného podniku.

Rovnako je legitímna aj požiadavka na kredibilitu subjektu ako veľkoobchodného partnera, s ktorým bude poskytovateľ prístupu dlhodobo spolupracovať. Požiadavka na riadne platenie úhrad z minulých alebo existujúcich vzťahov je, podľa nášho názoru, základná a minimálna.

O to viac je to potrebné v situácii, keď plnenie povinnosti poskytnúť prístup do siete formou národného roamingu sa v prípade úspešného vydraženia frekvencií stane licenčnou povinnosťou, ktorá bude bez ďalšieho zaväzovať uchádzača na poskytovanie služby aj v prípade sporu o cenu pod hrozbou odobratia licencie úradom. Najmä na základe skúseností z minulosti by bolo odôvodnené a legitímne očakávať, že úrad bude pri zavádzaní regulovanej služby okrem sledovania naplnenia verejného záujmu (a opäť uvádzame – ktorého ohrozenie v prípade neuloženia tejto povinnosti nebolo preukázané a odôvodnené) dbať aj na oprávnené záujmy toho, na koho je regulačná povinnosť uvalená. Uloženie verejnoprávnej povinnosti poskytovať službu aj takému subjektu, ktorý nedáva záruku, že si bude riadne plniť svoju základnú povinnosť zaplatiť za poskytnutú službu, nemôže byť legitímne. Opätovne podotýkame, že „dobrovoľnosť“ prevzatia tohto záväzku je iba formálna.

Odôvodnenie k otázke viazanosti využívania prístupu na mobilnú službu, v otázke rovnakosti v kvalite a rozsahu veľkoobchodnej služby v porovnaní s maloobchodnou službou a aj v otázke štandardov zmluvných podmienok je v tomto bode totožné s odôvodnením v bode vyššie.

Na základe skúseností z minulosti, kedy pri regulovanom produkte zavedenom úradom nastala situácia, že povinný subjekt musel začať poskytovať prístup aj bez uzavretia zmluvy, Telekom navrhuje podmieniť začatie poskytovania národného roamingu uzavretím zmluvy, a to už aj s vopred vymedzenými základnými parametrami. V prípade konania niektorej zo strán v zlej viere je ako nápravné opatrenie je k dispozícii jednak rozhodovacia právomoc úradu a jednak jeho právomoc sankčná. Rýchla a účinná realizácia týchto kompetencií zabezpečí, že prípadná snaha ktoréhokoľvek subjektu mariť realizáciu regulačného rámca veľkoobchodnej povinnosti národného roamingu bude neúčinná.

V otázke cenotvorby regulovaného prístupu Telekom navrhuje metódu retail minus vždy vtedy, ak oprávnený záujemca pôsobí na trhu viac ako 10 rokov. Táto metodika má ambíciu vytvoriť potrebnú motiváciu pre konečné dosiahnutie dlhoočakávaného statusu plne funkčného MNO aj zo strany štvrtého mobilného operátora. Takto postavená povinnosť prístupu totiž núti záujemcu sústrediť sa na výstavbu vlastných sietí a investície, v kontraste s čiastočnou alebo úplnou závislosťou na národnom roamingu, podporovanou pravdepodobne veľmi nízkymi cenami, stanovenými na báze LRAIC. Subjekt pôsobiaci na

trhu viac ako 10 rokov nemal byť závislý od národného roamingu už dávno, poskytovanie národného roamingu už po dobu dlhšiu ako 5 rokov je totiž v európskom kontexte neštandardné a je považované za kontraproduktívne a aj súťažnoprávne problematické.

Pre subjekty, ktoré pôsobia na trhu kratšie, je odôvodnený úradom navrhovaný cost based prístup, konkrétne metódou LRAIC.

Na záver uvádzame, že tak pri povinnosti veľkoobchodnej ponuky, ako aj pri povinnosti národného roamingu zatiaľ nie je známa ani cenová metodika (rovnako v rámci MSQ, ako aj LRAIC), ktorá by sa mala aplikovať.

Návrh zmeny znenia Výzvy:

Návrh úprav znenia záväzku národného roamingu prikladáme ako Prílohu č. 2.

7. Záväzok prevádzkovania siete v konfigurácií GSM/UMTS

Zhrnutie návrhu:

- A. Telekom navrhuje, aby povinnosť poskytnutia národného roamingu pre účely zabezpečenia prevádzkovania funkcionality GSM/UMTS circuit switch existovala iba voči záujemcovi, ktorý prevádzkoval na území Slovenskej republiky sieť v konfigurácii GSM/UMTS circuit switch v pásme 900 MHz k 31. decembru 2023.
- B. Oznámenie o tom, že dobrovoľný záväzok bol prevzatý niektorým z účastníkov, úrad oznámi pred začatím prvého aukčného kola.
- C. V prípade prevzatia dobrovoľného záväzku prevádzkovania siete v konfigurácií circuit switch niektorým z účastníkov aukcie blok č. A2 nemôže získať ten účastník, ktorý na seba tento záväzok neprevzal.

Odôvodnenie:

Podľa Výzvy Úrad poskytne držiteľovi povolenia zľavu z jednorazovej úhrady, ak dobrovoľne prevezme záväzok prevádzkovať sieť poskytujúcu služby GSM hlas/GSM SMS alebo UMTS hlas/UMTS SMS (ďalej len „GSM/UMTS“) s cieľom zabezpečiť fungovanie služby eCall, systém výberu mýta, systém diaľkového odpočtu dát z elektromerov a s cieľom umožniť výmenu koncových zariadení resp. prípravy nového technického riešenia, a to v prechodnej dobe do 31.12.2030

Na kompenzáciu tejto povinnosti úrad ponúka aj férovú zľavu z vyvolávacej ceny kategórie A vo výške 3 milióny €. Akokoľvek v rámci týchto pripomienok vyššie navrhujeme zníženie vyvolávacích cien v oboch

kategóriách, predmetnú zľavu považujeme za dôvodnú a navrhujeme jej zachovanie v rovnakej absolútnej výške.

S úpravou tejto zľavy je ale súčasne spojené významné procesné riziko, že o bloky kategórie A sa môže uchádzať aj účastník, ktorý GSM/UMTS sieť v pásme 900 MHz neprevádzkuje a snaží sa len profitovať z nižšej ceny takto ponúkaných blokov, čím by bol sledovaný účel zmarený. Riešenie tohto problému prináša nami doplnená špecifikácia prípustnej formy národného roamingu, sledujúcej kontinuitu historických GSM a UMTS sietí.

Druhý návrh Telekomu je procesný. Informácia o tom, že niektorý z účastníkov aukcie na seba prevzal dobrovoľný záväzok prevádzkovať GSM/UMTS alebo že tento záväzok na seba neprevzal žiaden z účastníkov, ovplyvňuje správanie a stratégiu účastníkov aukcie. Konkrétne ovplyvňuje posúdenie hodnoty spektra a následne teda aj rozhodovanie o predkladaní ponúk účastníkov a preto má táto informácia dôležitý význam. Ak by sa k takejto informácii účastník dostal až pred priradovacou fázou, teda po skončení aukčných kôl, ako je momentálne navrhované, nebude už na základe nej môcť upraviť svoje rozhodovanie a konanie v aukčných kolách.

Aby bola zachovaná dôvernosť informácií o účastníkoch a ich postupe v priebehu výberového konania, navrhujeme, aby úrad podal účastníkom informáciu iba v rozsahu, že záväzok bol prevzatý aspoň jedným z účastníkov aukcie, resp. nebol prevzatý žiadnym z účastníkov aukcie. Účastníka, ktorý na seba záväzok prijal, by úrad informoval v rozsahu, že záväzok bol, resp. nebol prevzatý aj aspoň jedným ďalším účastníkom aukcie. Ten, kto záväzok prijal, by sa totiž dostal do informačnej asymetrie a bol by znevýhodnený v porovnaní s tým, ktorý ho neprijal.

Tretí návrh týkajúci sa dobrovoľného záväzku má za cieľ zabezpečiť, aby blok A2 nemohol získať účastník, ktorý na seba záväzok neprevzal. Dôvodom je skutočnosť, že blok A2 je z technického hľadiska na plnenie dobrovoľného záväzku najvhodnejší, keďže má najviac preferenčných kanálov na GSM.

Návrh zmeny znenia Výzvy:

Návrh úprav znenia záväzku prevádzkovania siete v konfigurácii GSM/UMTS prikladáme ako Prílohu č. 3.

V časti 2.2.9, str. 12 Aukčného poriadku:

„2.2.9 Informácie poskytnuté účastníkom elektronickej aukcie

Úrad poskytne v priebehu elektronickej aukcie nasledovné informácie.

Pred začatím prvého aukčného kola Úrad účastníkom oznámi, či niekto prevzal alebo neprevzal dobrovoľný záväzok pre prevádzkovanie technológie GSM/UMTS. Každému účastníkovi, ktorý dobrovoľný záväzok prevzal, Úrad navyše oznámi, či okrem neho bol alebo nebol dobrovoľný záväzok prevzatý ešte niekým iným.

[...]”, posledná veta v ods. 2.2.9 na str. 13 sa vypúšťa.

V časti 2.3.2, str. 14-15 Aukčného poriadku:

„[...]

Tieto možnosti priradenia stanoví Úrad pod podmienkou splnenia nasledujúcich podmienok:

- Frekvenčné bloky, ktoré budú priradené záujemcovi, tvoria v rámci frekvenčného pásma spojitý frekvenčný úsek pre každého výhercu.
- Počet frekvenčných blokov priradených každému úspešnému účastníkovi elektronickej aukcie sa rovná počtu aukčných blokov, ktoré úspešný účastník elektronickej aukcie získal v aukčnej fáze 900 MHz a aukčnej fáze 2100 MHz.
- Akékoľvek potenciálne nepredané spektrum sa zachová ako spojitý frekvenčný úsek na hornom alebo dolnom konci frekvenčného pásma.
- V prípade prevzatia dobrovoľného záväzku prevádzkovania siete v konfigurácii circuit switch niektorým z účastníkov aukcie blok č. A2 nemôže získať ten účastník, ktorý na seba tento záväzok neprevzal.
- V prípade neexistencie platného záväzku prevádzkovania siete v konfigurácii circuit switch, blok č. A2 nemôže získať účastník výberového konania, ktorý získal v aukčnej fáze 900 MHz iba jeden aukčný blok.

[...],

8. Peňažná zábezpeka

Zhrnutie návrhu:

Telekom navrhuje, aby peňažnú zábezpeku danú v aukcii pre jedno frekvenčné pásmo nebolo možné presunúť a uplatniť v aukcii pre druhé frekvenčné pásmo a aby táto zásada bola výslovne upravené aj vo Výzve.

Odôvodnenie:

Tak ako to definoval sám úrad, právne a aj organizačno-technicky ide o dve aukcie. Nie je prípustné prenášať medzi aukciami zábezpeku, ak sú tieto aukcie oddelené. Obe pripravované výberové konania však majú spoločnú dokumentáciu a preto by mohlo dôjsť k nesprávnej interpretácii možností účastníka aukcie v otázke využitia peňažnej zábezpeky. Telekom navrhuje, aby pre vylúčenie pochybností bolo toto pravidlo výslovne uvedené aj v texte Výzvy.

Návrh zmeny znenia Výzvy:

V časti 7.1.1 na str. 31 Výzvy:

„Peňažnú zábezpeku zloženú pre aukciu vo frekvenčnom pásme 900 MHz účastník nemôže presunúť a uplatniť v aukcii na frekvenčné pásmo 2100 MHz, a to ani v prípade ak účastník nebude v aukcii na pásmo 900 MHz úspešný, alebo nezíska plný počet aukčných blokov vo výške peňažnej zábezpeky.“

9. Splatnosť jednorazovej úhrady

Zhrnutie návrhu:

Telekom navrhuje obmedziť počet splátok najviac na tri. Konkrétne navrhujeme zachovať prvé tri splátky a zvýšiť relatívny podiel každej z nich na jednorazovej úhrade na dvojnásobok.

Odôvodnenie:

Rozdelenie jednorazovej úhrady do šiestich splátok je bezprecedentné nielen v slovenskom, ale aj v európskom meradle. Navrhujeme preto návrat k štandardnej európskej regulačnej praxi a upraviť počet splátok na tri.

Návrh zmeny znenia Výzvy:

V časti 6.3 na str. 16 Výzvy:

„Vzhľadom na to, že frekvencie z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz sú prideloované s časovým predstihom, Úrad rozdelí splatnosť jednorazovej úhrady do šiestich troch splátok.

Prvú časť jednorazovej úhrady bude tvoriť finančná zábezpeka, ktorú zaplatí účastník výberového konania za predmetné frekvenčné pásmo a bude započítaná po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o pridelení frekvencií.

Zvyšná časť jednorazovej úhrady sa rozdelí do ~~piatich dvoch~~ splátok v rovnakom pomere. Druhú splátku jednorazovej úhrady bude držiteľ individuálneho povolenia povinný uhradiť do 31.12.2024 a tretiu splátku do 31.12.2025, štvrtú do 31.12.2026 a piatu do 31.12.2027 a ~~šiestu do 31.12.2028.~~“

S pozdravom,

.....
(podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom)
Slovak Telekom, a.s.
Marek Chovanec
Manažér regulačných záležitostí
Na základe Podpisového poriadku spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

Zoznam príloh:

- Príloha č. 1: Návrh znenia záväzku veľkoobchodnej ponuky
- Príloha č. 2: Návrh znenia záväzku národného roamingu
- Príloha č. 3: Návrh znenia záväzku prevádzkovania siete v konfigurácii GSM/UMTS